

Politik Bilim

Mühendis Odaları ve Sanayi Yıllıkları...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>

Bazı sanayici dernekleri, sektörlerindeki gelişmeleri sürekli olarak izlemekte ve değerlendirme sonuçlarını, genellikle yıllık raporlarla kamuoyuna da açıklamaktadırlar. Bunlardan en dikkate değer olanı Türk Elektronik Sanayicileri Derneği'nin (TESİD) 1990 yılından bu yana düzenli olarak yayımladığı "**Elektronik Sanayii Almanakları**"dır. Ülkemizde böyle bir sanayi yıllığının on yedi yıldır düzenli çıkıyor olması takdire değer bir olaydır. Kurucularından olduğu TESİD'in ilk Yönetim Kurulu Başkanlığını (1989-1990) yapan Dr. Fikret Yücel'in (1995-2004 yılları arasında da başkanlık görevindeydi) ve uzun yıllar derneğin Genel Sekterliğini yürüten Ünal Alkan'ın bu konudaki çabalarını şükranla anmak gerekir.

Başka bir vesileyle sözünü etmiştim (CBT, 09 Haziran 2006); TESİD bu almanaklarda elektronik sanayiini altı alt sektör halinde ele almaktadır. Bunlar, ürettikleri ürünlere göre sınıflandırılmış olan, "**bileşenler, tüketim cihazları, telekomünikasyon cihazları, profesyonel ve endüstriyel cihazlar, askerî amaçlı elektronik cihazlar ve bilgisayar**" alt sektörleridir. Her alt sektör ve bunların başlıca üretim kalemleri için ayrı ayrı olmak üzere, son üç yıla ait üretim, ihracat ve ithalât rakamlarının açıklandığı bu almanaklarda, ihracat ve ithalâtın ülkelere göre dağılımı ile sektördeki belli başlı üretici firmalar ve başlıca üretim konularına ilişkin bilgilere de yer verilmektedir. Verilen rakamların ne ifade ettiği, bu almanaklarda çok kısa ve genel olarak söylenir. Almanağı eline alan okuyucu anlar ki, sektörün durumunu, yetenek düzeyini ya da yapısal zayıflıklarını ortaya koyacak daha ince değerlendirmeler kendisine bırakılmıştır.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), çıkardığı bir yıllığı geçenlerde bana da göndermiş. "**Türkiye Elektronik Sanayiinin Günümüzdeki Görünümü (2006)**" başlıklı bu yıllığı incelediğimde gördüm ki, TESİD'in okuyucuya bıraktığı ince değerlendirmeleri bundan böyle EMO yapma kararı almış ve gönderdikleri yıllık bu kararın ürünüymiş. Tabii, TESİD'in rakamlarını daha iyi konuşturabilmek için, Oda'nın yapması gereken ek araştırmalar olacak; TESİD'in verilerini tamamlayacak başka bilgi kaynaklarına da başvurması gerekecektir. Çıkardığı bu ilk yıllıkta, EMO'nun bu yönde belli bir çaba gösterdiği görülüyor. Eminim, bu yıllık, zamanla daha iyi bir düzeye ulaşacak ve ele alınan alt sektörlerin durumu, özellikle yeni ürün, sistem ve teknoloji geliştirme yetenekleri ve geleceğe dönük hazırlıkları açısından daha net ortaya konacaktır. Sonuçta, elektronik sanayii, eğer "*başka bir tarih yazmak mümkünken bu yapılmamışsa*", elbette, somut verilere dayanılarak eleştirilecek; ama, hâlâ yapılabilecek olanlar varsa, bunlar ortaya konup yol da gösterilecektir.

İki dileğim var. Birincisi, EMO'nun başladığı bu işi sürdürmesi... Unutmayalım; TESİD, almanaklarını 1990'dan bu yana çıkarıyor. İkincisi, EMO'nun bu güzel girişiminin diğer mühendis odalarına da örnek olması ve onların da uğraş alanlarına giren sanayi sektörleri için düzenli olarak yıllık çıkarmalarıdır; kurallarına uygun olarak yürütülecek sektör araştırmalarına dayalı yıllıklar... Böylesi bir çaba, odaların artık gelenekselleşmiş olan sanayi kongrelerinin çok daha sağlam bir araştırma ve veri tabanına oturmasını; böylece, kongre sonuçlarının kamuoyu için çok daha aydınlatıcı olmasını da sağlar.

Bunları söylerken sanayimizin giderek artan bir hızla **el değiştirdiğini**; bu süreçte, ülkenin yurttaşlarının stratejik karar noktalarındaki konumlarını kaybettiklerini ve âcilen üzerinde durulması gereken noktanın bu olduğunu biliyorum. Ama bu durumda bile, 'şimdi yıllıkla

uğraşmanın vakti mi', diye düşünülmemeli. Sanayideki el değıştirmenin, ne getirip ne götürdüğünü de bilimsel bulgulara dayalı olarak ortaya koyacak yıllıklar, meselenin vahâmetinin kamuoyunca daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir. Eğer, Mühendis Odalarımız mücâdelelerinin uzun soluklu olduğuna inanıyorlarsa bu da yapılmalı; EMO'nun yaptığı gibi...

CBT. 17 Ağustos 2007